

روز گذشته پنجمین کنگره جهانی حضرت(ضا(ع) باانتشار بیانات رهبر انقلاب در دیدار اعضای هیئت علمی این کنگره که ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳ بر گزار شده بود، آغاز به کار کرد. متن کامل بیانات رهبر انقلاب در این دیدار به شرح زیر است:

■ در زمینه معرفت ائمه نقایض زیادی داریم
بسم الله الرحمن الرحیم، اولاًتشکیل این کنگره و این گردهمایی کار بسیار خوبی است؛ چون ماها ـداخل جامعه شیعه؛ حالقبل از این که به دیگران برسیمـ در زمینه معرفت ائمه نقایض زیادی داریم؛ گاهی یک‌جک هستن‌توجه شده با فراطوبدون اتقان، از جنبه‌های دیگر غفلت شده‌و گاهی حتی به‌همان هم‌توجه نشده‌و به‌همین مسائل ظاهری و تو جهات ظاهری و[مانند] این‌ها بسنده شده‌است.

■ یکی از وظایف بزرگمان این است که ائمه خودمان را به دنیا معرفی کنیم
به نظر من ما به عنوان شیعه، به عنوان مجموعه اهل تشیع، یکی از وظایف بزرگمان این است که ائمه خودمان را به دنیا معرفی کنیم. حالا بعضی از ائمه (علیهم السّلام) مثل امام حسین (علیه السلام) و امیر المؤمنین (علیه السلام)، به دلایلی معرفی شده‌نکسند؛ دیگران در باره‌شان نوشته‌اند، گفته‌اند و نوعی شناخت از آن‌ها در دنیای غیر شیعه و حتی دنیای غیر اسلام وجود دارد؛ لکن اکثر ائمه (علیهم السلام) ناشناخته‌اند. امام حسن مجتبی یا آن عظمت ناشناخته است، حضرت موسی بن جعفر، حضرت هادی، امام جعفر صادق، با آن دستگاه عظیم و فعالیت فوق‌العاده، این‌ها در دنیا ناشناخته‌اند. اگر چنان‌چه در باره این‌ها حرفی هم گفته‌شده از غیر شیعه قهرآز غیر شیعه که باشد، جنبه غیر حرفه‌ای پیدای کنده خیلی قلیل ومحدود است. حالا مثلاً فلان نویسنده عارف، در خلال عرفا اسم امام جعفر صادق را می‌آورد، مثلاً نیم صفحه یا کمتر در باره ایشان به عنوان یک فرد عارف و[مانند] این‌ها صحبت می‌کند؛ این [معرفی] در این حد است، بیشتر نیست.

■ باید جنبه ملکوتی، معنوی و عرشی ائمه را بیان کنیم
من به نظر می‌ر سدر اجمع به زندگی ائمه (علیهم السلام) از سه بُعد باید کار بشود: یکی از آن بُعد معنوی و الهی، یعنی آن قداست؛ جنبه قد است ائمه (علیهم السّلام)؛ از این نمی‌شود صرف نظر کرد؛ در باره این باید صحبت بشود، منتها متقن صحبت بشود. گاهی حرف هایی زده می‌شود، روایاتی به عنوان پشتیبان آن حرف‌ها آورده می‌شود، [اما] حرف‌ها ضعیف است. ما باید جنبه ملکوتی ائمه (علیهم السلام)، جنبه معنوی و عرشی ائمه را بیان کنیم؛ این جزو چیزهایی نیست که ما درباره‌اش بخواییم تقیّه کنیم یا مثلاً مخفی کنیم؛ نه، باید این جنبه معنوی و عرشی ائمه را بگوییم؛ کمالاین که در مورد خود پیغمبر [گفته‌ایم]. مسئله معصومیت‌شان، مسئله ارتباطات آن‌ها با خدای متعال، ارتباطات آن‌ها با فرشته‌ها ـ این‌هایی که

هست ـ ولایت آن‌ها به آن معنای معنوی اش، این‌ها را باید بگوییم؛ از این جنبه باید یک کار عالمانه قوی خوبی انجام بگیرد.

■ ائمه ما در زمینه مسائل گوناگون زندگی انسان حرف دارند

جنبه دوم، جنبه کلمات و درس‌های این‌هاست ـ همین که آقایان هم به آن اشاره کردید ـ در زمینه‌های مختلف؛ در زمینه مسائل زندگی، مسائل گوناگون مورد نیاز انسان: اخلاقیّات، معاشرت، دین، احکام؛ ائمه‌ما حرف دارند، مکتب دارند [که باید] بیان بشود. بعضی از این جنبه‌ها که ما خیلی هم به آن توجه نمی‌کنیم، در دنیا موضوعیت دارد؛ حالا مثلاً فرض کنید مسئله حمایت از حیوانات؛ شما نگاه کنید در روایات ما از ائمه، نسبت به مسئله رعایت حیوانات و حمایت از حیوانات چقدر بحث شده؛ این اگر چنان‌چه در دنیا مطرح بشود، گفته بشود، شناخته بشود، خب یک چیز مهمی است. ببینید حالا چه کسی از ما‌ها در باره این فکر می‌کند؟ کدامان دنبال این قضیه هستیم؟ [یا موضوع] معاشرت‌ها، مضامینی که درباره ارتباط با غیر شیعه و غیر مسلمان هست؛ این همه در روایات مادر این زمینه به تبع قرآن کریم حرف هست؛ [مثل] «لا تنهاکم الله عن الذین لم یقتلواکم فی الدین»؛ این‌ها حرف‌هایی است که تکرار کرده‌ایم و مکرر این‌ها را گفته‌ایم. این‌ها از میان کلمات ائمه باید بیان بشود و منتقل بشود.

■ معارف ائمه باید به زبان روز، به زبان فنی و با شیوه‌های درست به دنیا منعکس بشود
خب، این همه ما کتاب داریم؛ یعنی مثلاً بحار الانوار [بیشتر از] صد جلد کتاب است؛ و از این قبیل کتب فراوان است، اما این‌ها در یک محدوده خاصی هستند دیگر. یک شعری آن‌روز بنده خواندم:

می‌نابی ولی از خلوت خم
چودر ساغر نمی‌آبی چه حاصل؟
می‌ناب را باید آورد در ساغر تا قابل استفاده باشد؛ ولی در خم مانده. این می‌ناب معارف زندگی ما که از ائمه آمده، همین‌طور در خم مانده، سرش را هم خشت گذاشتیم ـ قدیم‌ها خشت می‌گذاشتند سر خم می‌ی‌بستند ـ ما این‌جوری [عمل] کرده‌ایم. [این‌جوری] نمی‌شود؛ این باید به زبان روز، به زبان فنی، با شیوه‌های درست به دنیا منعکس بشود. امروز دیگر ارتباط با دنیا کار آسانی شده یعنی شما این‌جا می‌نشینید و یک دکمه‌ای را فشار می‌دهید و ۱۰ دقیقه وقت صرف می‌کنید، در دورترین نقطه عالم ـ در استرالیا، در کانادا، در آمریکا، در فلان جاـ در پیام آیت... مکارم شیرازی به کنگره جهانی حضرت(ضا(ع) آمده‌است: جهان امروز و مناسبات حاکم بر آن و نابرابری آشکار در برخورداری همه از حقوق انسانی و همچنین جور و ستم فراگیر زور و دندان و مستکبران بر مستضعفین و مظلومان عالم مهم‌ترین دلیل و نشانه بر نیاز جهان برای سعی و کوشش نسبت به گسترش عدالت و جلوگیری از ظلم است. امروزه ظلم نه در پوشش و لافافه که عیان و ظاهر رخ نموده است و ضعیف مر دم مظلوم غره که ابتدایی‌ترین حقوق انسانی آن‌ها نقض شده و انواع جنایات‌ها در حق ایشان روا داشته شده یکی از بارزترین و فجیع‌ترین نمونه‌های ظلم در تاریخ بشریت است. اهمیت عدالت و پرهیز از ظلم و رعایت حقوق انسان‌ها از آموزه‌های اساسی دین مبین اسلام و مکتب اهل بیت (علیهم السلام) است. خداوند متعال یکی از اصلی‌ترین مأموریت‌های پیامبر خود را جریان عدالت و مبارزه با ظلم قرار داده آن چنان که به نبی خود فرمود: وَاسْتَقِمُّ کَما مَرَّتْ وَلا تَتَّبِعْ اَهْواءَهُمْ وَ قُلْ اَمَّا اَنْزِلَ الَیْ مِنْ کِتابٍ وَ امَرْتُ لِأَعْلٰی بَیِّنَکُمْ وَ هِمْجِینِ فرمود: «و هذا کتابٌ مُصَدِّقٌ لِما ناعربِیا لِیُنْذِرَ الذِّینَ ظَلَمُوا و این مهم در جای جای قرآن و کلمات معصومین (ع) مورد تذکر قرار گرفته و به عنوانین مختلف به آن پرداخته شده تا جایی که در کلام ثامن الحجج (ع) معیار مسلمانی عد ظلم به مردم و نزدیکان قرار داده شده است.

رهبر معظم انقلاب در دیدار اعضای هیئت علمی پنجمین کنگره جهانی حضرت رضا(ع) تبیین کردند

ترویج معارف بازبان روز

عکس: Leader.ir

هر کس که شما بخواهید، حرف شمارا می‌شوند. این خیلی چیز مهمی است. در این کار، از این شیوه باید استفاده بشود؛ منتها زبان مهم است؛ [این که] با چه زبانی می‌خواهید بیان کنید. این هم بخش دوم آن چیزی است که برای معرفّی ائمه باید دنبال در باره ارتباط با غیر شیعه و غیر مسلمان هست؛

■ همه ائمه به دنبال حاکمیت اسلامی بودند
بخش سوّم، مسئله سیاست است؛ این همان چیزی است که بنده در آن [بررسی] سال‌های زندگی ائمه، عمدتاً بر آن دنبال می‌کردم که ائمه چه کار می‌کردند و چه کار می‌خواستند بکنند. بخش سیاست، بخش خیلی مهمی است. سیاست ائمه چه بود؟ این که امام‌با همه آن مقامات، با همه آن مرتبت الهی که دار دوامات الهی که دستش هست، اکتفا کنده این که مثلاً یک مقدار احکام بگوید یک مقدار اخلاق بگوید و مانند این‌ها، این به نظر اصلاً برای انسان وقتی که در ست توجه کند قابل فهم نیست؛ آن‌ها هدف‌های بزرگی داشتند. هدف عمده آن‌ها هم ایجاد جامعه اسلامی [بود]؛ که ایجاد جامعه اسلامی بدون ایجاد حاکمیت اسلامی امکان‌پذیر نیست؛ پس دنبال حاکمیت اسلامی بودند. یک بُعد مهم امامت این است؛ امامت یعنی ریاست دین و دنیا، ریاست ماده و معنا. خب ماده‌اش عبارت است از همین سیاست و اداره و کشور و اداره و حکومت. و همه ائمه دنبال این بوده‌اند؛ یعنی بدون استثنا همه ائمه دنبال این بوده‌اند؛ منتها با شیوه‌های مختلف، در فصول مختلف، با روش‌ها و اهداف کوتاه‌مدت مختلف؛ [اما] هدف بلندمدت یکی بود. من حالا راجع به حضرت رضا (سلام الله علیه)، بعد یک جمله‌ای عرض خواهم کرد. حالا مثلاً فرض کنید در زمان امام صادق (علیه السلام) به حضرت

تطبیق می‌کند؛ عوامل معمولی‌اش این است، که باز در یک روایت دیگر هست که: ارْتَدَ النَّاسُ یَعُدُّ الخُسَیْنِ الاثْلَثة؛ «ارتدّ» نه به معنایی که از دین برگشتند، یعنی بعد از امام حسین، شیعه‌از این‌را‌هی که داشت می‌رفت مردد شد؛ یعنی با این وضع چه جوری میشو در فت؛ مگر سه نفر: یحیی بن اُمّ‌طویل [و دو نفر دیگر]؛ سه نفر بیشتر نماندند. حضرت صادق میفرماید: «ثُمَّ إِنَّ النَّاسَ لَیَجْعَوُا وَ کُثُورًا»، ۳۰ سال ز حمت امام سجّاد و بعد حضرت باقر، نتیجه‌اش این شده که این [تعداد بیشتر شد].

خب بعد در [ادامه] همان روایتی که داشتم می‌خواندم، خدای متعال آن امر حکومت را که سال ۷۰ قرار بود اتفاق بیفتد، به تأخیر انداخت به‌سال ۱۲۰؛ «فاخْزَهُ الی اربعین ومائة». سال ۱۴۰، سال زندگی امام صادق است دیگر؛ حضرت [سال] ۱۴۸ از دنیا رفتند. این [مطلب] بین شیعه، بین خواصّ شیعه گفته می‌شده، تکرار می‌شده. بعد البتّه حضرت علت این که تأخیر افتاد را بعد از همین روایت ذکر می‌کنند که این‌جوری شد که تأخیر افتاد. لذا شما می‌بینید ـ این در روایت هست ـ که زُرّاره ـ که خب دیگر جزو نزدیک‌ترین‌هاست؛ زُرّاره در کوفه است؛ می‌داند این‌ا‌هل کوفه است؛ ساکن کوفه بود ـ یک پیغام می‌دهد به حضرت، یک نامه‌ای می‌نویسد به حضرت صادق (علیه السلام) و می‌گوید که یک نفر از دوستان ما ز مردم، یعنی از شیعه، این جادچار گرفتاری قرض شده و حکومت می‌خواهد این‌را دستگیر کنده با خطر مدیون شدنش، به‌خاطر قرض سنگینی که دارد. این [فرد] [الآن مدتی است قرار کرده؛ از زن و بچّه‌اش دور شده و فرار کرده و آواره است برای این که نتوانند دستگیرش کنند. زُرّاره می‌نویسد:] حالا من از شما سؤال می‌کنم اگر «هذا الأمر» ـ این «هذا الأمر» در روایات زیاد تکرار می‌شود؛ یعنی همین مسئله حکومت ـ اگر «هذا الامر» در همین یکی دو سال بناست اتفاق بیفتد، بگوییم این [فرد] باشد تا وقتی که این اتفاق بیفتد و شما هابیانید سر کار و قضیه خلاص بشود؛ اما اگر قرار نیست، بنا نیست این [امر] [یکی دو ساله انجام بگیرد در رقّا جمع شوند، پول جمع کنیم و قرض این بیچاره را بدهیم که بپاید سر خانه و زندگی. این راز را ره سؤال می‌کند؛ این شوخی نیست. زُرّاره چرا احتمال می‌دهد که ظرف یکی دو سال بشود این کار اتفاق بیفتد؟ باز یک روایت دیگر از زُرّاره دارد، می‌گوید: «و الله لا اری علی هذه الاعواد الا جعفرًا»؛ «اعواد یعنی منبر، یعنی ستون‌های منبر؛ می‌گوید روی این ستون‌های منبر، من غیر از جعفر رانمی‌بینم. یعنی یقین داشته که حضرت می‌آیند روی منبر خلافت می‌نشینند؛ یعنی این [انتظار] از وجود داشته. بعد خب یمُخّوا

روایات تاریخی از تلاش ائمه برای تشکیل حکومت

وقتی که به امام حسن مجتبی (سلام الله علیه) اعتراض کردند که چرا صاحب‌کردید، از جمله حرف‌هایی که مکرر از آن حضرت مجتبی نقل شده است این است که می‌فرماید: «ما ندری لعلّه فتنة لکم و متاع الی حین»؛ این [کار] یک زمان دارد، یک آمد دارد، یک سر آمد دارد. شما چه می‌دانید؟ یعنی این وعده است. آن وقت در روایت امام ابن وعده مشخص شده؛ در روایت است: إِنَّ الله جَعَلَ هذا الامر فی سنة سبعین. امام مجتبی سال ۴۰، ۴۱ این حرف‌را زدند، بنا بوده سال ۷۰ قیام انجام بگیرد و حکومت اسلامی تشکیل بشود؛ در تقدیر الهی این بوده که این کار انجام بگیرد. بعد می‌فرماید: «فلما قُتِلَ الحُسَیْنُ علیه السّلام اِشتَدَّ غَضَبُ الله علی اهل الأرض فاخْزَهُ»؛ وقتی در سال ۶۱ محرم ۶۱ حضرت به شهادت رسیدند، این کار عقب افتاد؛ این [کار] بنا بود سال ۷۰ انجام بگیرد، [اما] به‌خاطر شهادت سیدالشهدا و عوامل بیرونی‌ای که طبعاً مرتّب بر این معنا میشد، این کار عقب افتاد. حالا در تعبیر روایت، «اِشْتَدَّ غَضَبُ الله علی اهل الأرض» است، اما می‌دانیم که این «اِشتداد غضب» و آنچه بر آن مرتّب می‌شود، با همین عوامل ظاهری و علل و عوامل معمولی

پیام آیت... جوادی آملی

ظلم نسبت به همه حرام است حتي به حیوانات

در پیام آیت... جوادی آملی به کنگره جهانی حضرت(ضا(ع) آمده‌است: عدالت بر همه لازم است و ظلم نسبت به هیچ کس روا نیست. این یک بحث عادی و فقهی دارد که یک بحث متوسط است و یک بحث عالی دارد که باید از آن جاشروع کرد. عدل در کلام یک حساب دارد و در فقه و حقوق دیگری دارد. عدل در کلام، عبارت از حریت و آزادی است. ای مباد که لا اِکراهَ فی الدّین ناظر به عدل در کلام است؛ ناظر به آزادی در کلام امامیه که از آن‌ها به عنوان عدلیه یاد می‌شود روشن و ثابت شد که انسان نه مجبور است نه موقُض؛ انسان بخواهد به بهشت برود آزاد است، بخواهد به جهنم برود آزاد است؛ اما از جهت فقهی و حقوقی به انسان می‌گویند بی‌راهه نرو، راه کسی را هم نبیند، بر تو واجب است که به حق معتقد باشی، معتزف باشی و عمل کنی. اما در مسئله قهه بر همه واجب است عادل باشند، بر همه واجب است از ظلم بپرهیزند. ظلم نسبت به همه حرام است حتي نسبت به سگ! سگی که کاری به کسی ندارد، ستم کردن نسبت به آن بد است، چه این که سگی اگر تشنه باشد بخواهند از راسربار کنند این کار نواب دارد. بنابراین یک عدل کلامی داریم که آیه لا اِکْراهَ فی الدّین عهدۀ دار آن است و یک عدل فقهی و حقوقی داریم که إِنَّ الله یَأْمُرُ بِالْعَدْلِ و الْإِحْسَانِ عهدۀ دار آن است.

پیام آیت... سبحانی

امام هشتم کوچک ترین ستم‌را پذیر انبود

در پیام آیت... سبحانی به کنگره جهانی حضرت(ضا(ع) آمده‌است: ستم زدایی از چهره امت‌ها، شیوه تمام پیامبران است و امیر مؤمنان انگیزه شرط‌پذیرش بیعت مهاجرو انصار را در حله چهارم، ستم‌زدایی معرفّی می‌کند. آن‌گاه که ستم‌بزرگ و چشمگیر باشد اهل معرفت و کمال، با آن مبارزه می‌کنند ولی اگر ستم جزئی و چشمگیر نباشد، از آن صرف‌نظر می‌کنند. ولی امام هشتم کوچک‌ترین ستم‌را پذیر انبود. روزی وارد خانه شد و دید برخی از کارگران مشغول کارند اما کارگری در گوشه‌ای نشسته، دست از کار کشیده‌است. علت را جویا شدند، گفتند آن‌چه به او می‌دهیم راضی نمی‌شود. فرمود: مگر اجرت او را معین نکرده‌اید؟ گفتند: نه. امام برآشفّت و آنان را توبیخ کرد که نباید چنین کاری کرده باشید. سپس فرمود: اگر اجرت کارگران تعیین کنید ولی چیز مختصری بیفزایید او سپاسگزار می‌شود ولی اگر معین نکنید دو برابر اجرت هم به او بدهید او نگران می‌شود و تصور می‌کند که حق او را اندانکرده‌اید! صدوق در کتاب عبون اخبار الرضای نویسد که ابراهیم بن محمد همدانی می‌گوید: از حضرت رضا شنیدم که فرمود: «من أحبّ عاصی فهو عاصی و من أحبّ طمعی فهو طمع و من أحبّ اعداء ظالمی فهو ظالم و من خذلّ عدالاً فهو ظالم»؛ «آن کس که گنهکار را دوست بدارد خود، گنهکار است، آن کس که انسان فرامبردار دوست بدارد او خود، فرامبردار است و آن کس که ظالم را کمک کند او خود ظالم است. آن کس که عادل را بخوار کند او خود ظالم است.

عکس: آستان‌نبوز

دانشگاه تهران، فرشته سادات رحیمی کارشناس بخش بین الملل کنگره جهانی و معاون روایید اداره گذرنامه وزارت خارجه، بیگدلی معاون امور کنسولی و ابرائیان وزارت خارجه و دبیر کار گروه بین المللی امام‌ضاروزارت امور خارجه به‌همراه علی اکبر صالحی عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف و معاون فرهنگستان علوم و الهه کریمی عضو هیئت علمی دانشگاه تهران از دیگر حاضران در این کنگره ه‌دورزه هستند.

شیعیان مالی و غرب آفریقا، سید ایمن زیتون مدیر مجتمع رسول اعظم لاذقیه، جعاع علی میرزا مدیر مدرسه عالی مطالعات اسلام و عرب، دکتر عادل پور نماینده سازمان دیانت‌ترکیه در جمهوری اسلامی ایران نیز در این کنگره حضور دارند. معینان معاون بین الملل مجمع جهانی اهل بیت، دکتر علی افضلی معاون بین الملل پردیس البرز دانشگاه تهران، دکتر اله‌نوری هیات علمی دانشگاه تهران، دکتر زهره خوارزمی هییت علمی

همچنین احمد اعجاز لون از اندیشمندان هندوستان، والریو دو ویتو دانشجوی دکتری مطالعات اسلامی دانشگاه آلبرت لودویک پیزا، پلینتون اویستولوس ایگناتیوس، ابوناصر پیام دو نماینده واتیکان و میگوئل پرازا کشیش ر‌م، خاتم پورن پان پروتگچتر استاد تاریخ دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه سرناخارین و پروت‌تایلند، خاتم دکتر مایا کاپانازته دانشیار دانشگاه بین المللی قفقاز و دانشکده علوم اجتماعی و بشر دوستانه تفلیس گرجستان، بشیر مونی بپر کینافاسو، میکاییل البارز مسئول مرکز اسلامی امام رضا اسپانیا، پاتریشا سیمون دوپار دو استاد گروه علوم دینی در دانشگاه کاتولیک پابی میناس گرایی برزیل، محمدنور دوغان استاد بازنشسته دانشکده استانبول و مدرس دانشگاه آرل ترکیه و قدیر جاناتان از اندیشمندان کشور ترکیه، املا منافعی از بوسنی و هرزگوین، محمد شولاییحی حیدر رهبر

نایب رئیس جمعیت خیریه سیده زینب(س) و دلال عباس، امین الساحلی، میدون مرتضی‌وعلی حلاوی از اندیشمندان و صاحب‌نظران این کنگره از کشور لیبان هستند. علی ابوالخیر مدرس دانشگاه الازهر مصر و معاون روزنامه الانوار قاهره، راسم النفیس پزشک و از شیعیان بر جسته مصر، ادریس هانی نویسنده و مشاور دانشگاه دار الحکمه شعبه مراکش، داوود ولیدمدیر اجرایی شورای روابط آمریکایی اسلامی میشیگان، جعفر لاداک امام جماعت مرکز باب العلوم لیدز از انگلیس، سندو هیرا مدیر مرکز جهانی پژوهش‌های علمی از هلند، سیف الدین کارا عضو هیئت علمی مطالعات اسلامی دانشگاه گوتینگن از هلند، اولگ پاخوموف استاد مرکز مطالعات شمال شرق آسیا دانشگاه توهو کوروسیه و دنیل متروسوف کشیش روسی از دیگر مهمانان خارجی این کنگره هستند.

عبد جونی استاد دانشگاه المستنصریه، حازم طارش حاتک الساعدی استاد گروه قرآن و حدیث دانشگاه امام الکاظم، عباس امیر معازز استاد دانشگاه القادسیه، هبیر یوسف علوی استاد تاریخ

دانشگاه القادسیه، عادل عبدالستار الجنبانی استاد علوم فقهی دانشگاه بغداد، حلیم عباس عبیدالاستاد دانشگاه بغداد، حسین محسن علی سلوم التمیمی نویسنده مرکز مطالعات و بررسی‌های علمی امور فکری و فرهنگی حرم مطهر حضرت عباس(س) و ایاد محمد علی الاناوطلی استاد دانشگاه بغداد مهمانان این کنگره از کشور عراق هستند.

همچنین زینب یاسین استاد دانشگاه المعارف بیروت، حجت الاسلام سید علی فضل... عضو هیئت امنای اتحادیه جهانی علمای مسلمان و عضو شورای مرکزی انجمن علمای مسلمان لبنان، طلال عترییسی استاد دانشگاه المعارف الاسلامیه در رشته جامعه‌شناسی تربیتی، وفا محمد عیسی

کنگره جهانی حضرت(ضا(ع) دیروز دوشنبه ۲۴ دی‌بهشت با برگزاری اجلاسیه، میزبان اندیشمندان اسلامی و سایر ادیان از چهار قاره آسیا، اروپا، آفریقا و آمریکا شد.

به گزارش آستان نبوز، پنجمین کنگره جهانی امام(ضراع) با شعار «عدالت برای همه، ظلم به هیچ کس؛ ۲۴ و ۲۵ اردیبهشت با حضور اندیشمندان داخلی و خارجی در تالار قدس حرم مطهر رضوی آغاز به کار کرد. طبق اعلام دبیرخانه، همزمان با برگزاری این کنگره ه طی روزهای ۲۴ و ۲۵ اردیبهشت ۲۰ نشست تخصصی برگزار می‌شود.

بر اساس اعلام دبیرخانه، نهمه‌دهش فرحان رئیس دانشکده علوم اسلامی دانشگاه بغداد، صباح کاظم بحر العامری استاد دانشگاه المستنصریه، رحیم‌مهر جبر العنابی استاد دانشگاه بغداد، ه‌نا کاظم خلیفه استاد دانشگاه المستنصریه، آیات